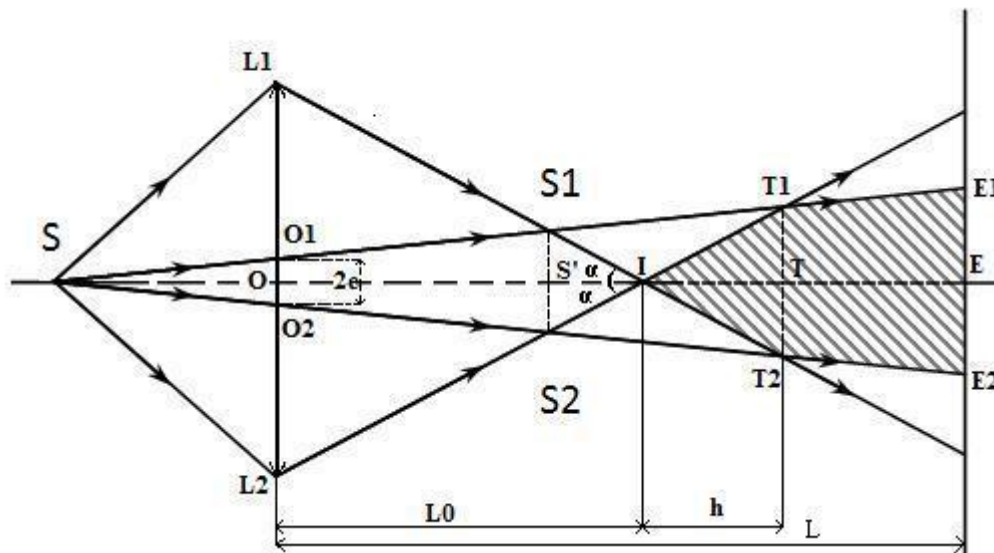

LUCRAREA „A”

1. Recunoașterea dispozitivului interferențial cunoscut sub denumirea “Bilentele lui Billet”
Cele două jumătăți de lentilă primesc lumina de la sursa monocromatică ”S”. Imaginile reale ”S₁” și ”S₂” ale sursei “S” sunt surse coerente și vor genera fenomenul de interferență, în regiunea unde se întâlnesc
0.5 PUNCTE

2. Măsurarea grosimii porțiunii opace 2e (aproximativ 2mm) și a razei(diametrului) corespunzând circumferinței exterioare a lentilei 2R = 9cm
0.5 PUNCTE

3. Construirea imaginilor, a zonei de interferență .
0.5 PUNCTE

4.a. Deoarece “e” este foarte mic, pentru obținerea distanței lentilă-surse coerente se aplică formula : $1/p + 1/p' = 1/f$. Se calculează $p' = 90\text{cm}$
0.5 PUNCTE

4.b. Din asemănarea triunghiurilor SS_1S' și SO_1O obținem:

$$S_1S'/e = (p + p')/p$$

Calculul numeric conduce la :

$$S_1S' = 0.225 \text{ cm}$$

$$S_1S_2 = 2e = 0.45 \text{ cm}$$

0.5 PUNCTE

4.c. Din asemănarea triunghiurilor IS_1S' și IL_1O obținem:

$$L_0/(L_0 - p') = 2R/S_1S_2$$

Calculul numeric conduce la :

$$L_0 = 94.74 \text{ cm}$$

0,5 PUNCTE

4.d. Determinarea distanței $h = IT$:

Din asemănarea triunghiurilor IT_1T_2 și IS_1S_2 obținem:

$$T_1T_2/S_1S_2 = h/(L_0 - p') \quad (1)$$

Din asemănarea triunghiurilor ST_1T_2 și SO_1O_2 obținem:

$$T_1T_2/2e = (p + L_0 + h)/p \quad (2)$$

Prin eliminarea T_1T_2 între cele 2 relații se obține h.

Calculul numeric conduce la :

$$h = 4.97 \text{ cm}$$

0,5 PUNCTE

Pentru lărgimea "a" a câmpului de interferență distingem 2 cazuri.

Cazul 1. Ecran cuprins în regiunea conului de interferență IT_1T_2 .

$$\text{Dacă } 2\alpha \text{ este mic atunci } 2\alpha \approx a/(L - L_0)$$

Din triunghiul IS_1S_2

$$2\alpha \approx S_1S_2/(L_0 - p')$$

$$\text{Se obține } a = S_1S_2(L - L_0)/(L_0 - p')$$

0,5 PUNCTE

Cazul 2. Ecran situat în dreapta punctului T.

Din asemănarea triunghiurilor SE_1E_2 și SO_1O_2 obținem:

$$a/2e = (L + p)/p$$

$$\text{Se obține } a = 2e(L + p)/p$$

0.5 PUNCTE

5. Lungimea de undă a radiației monocromatice λ se poate determina din expresia interfranței, aceeași ca și în cazul dispozitivului Young ,dacă experimental măsurăm interfranța și distanța "L" lentilă - ecran. Distanța surse-ecran este $D = L - p'$

0.5 PUNCTE

6. $i = \lambda D/2l$ $D = L - p'$; $2l = S_1S_2$

$$i = 2\text{mm}/9$$

$$\text{Calculul conduce la } \lambda = 0.66 \mu\text{m}$$

0.5 PUNCTE

7. Indicarea a cel puțin 2 surse de erori.

0,5 PUNCTE

TOTAL A

6 PUNCTE

Prof. Ileana Măietec, Liceul Teologic Pentecostal Arad

LUCRAREA „B”

a. Descrierea pe scurt a principiului metodei propuse

0,5 PUNCTE

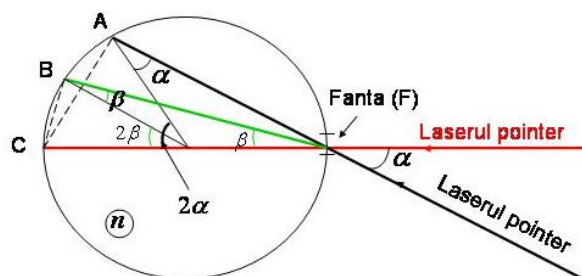
b. Descrierea modului de lucru

- Din coala de hârtie se taie o fâșie cu lățimea mai mare decât înălțimea lichidului din pahar și cu lungimea puțin mai mică decât circumferința. Cu ajutorul lipiciului fâșia se lipește pe suprafața exterioară a paharului, în așa fel încât să se formeze o fantă verticală extrem de îngustă

0,5 PUNCTE

- Realizarea desenului (schitei)

1 PUNCT

- Se dirijează fasciculul laser perpendicular pe fantă, și se localizează pe hârtia exterioară punctul diametral opus fantei (C).

0,25 PUNCTE

- Se dirijează fasciculul laser pe direcția spre fantă sub un unghi de incidență α , pe deasupra nivelului lichidului din interior. Se localizează pe hârtie punctul A.

0,25 PUNCTE

- Se pastrează pointerul (raza laser) pe aceeași direcție (α), însă coborându-l puțin pentru a trimite raza interioară prin lichid (unghiul de refracție fiind β). Localizăm în acest fel, pe hârtia exterioară, punctul B

0,25 PUNCTE

- Scrierea relațiilor: $\sin \alpha = n \sin \beta$ unde R este raza cercului

$$\sin \alpha = AC / 2R,$$

$$\sin \beta = BC / 2R.$$

$$n = \sin \alpha / \sin \beta = AC / BC.$$

0,5 PUNCTE

- Recunoașterea faptului ca lungimea coardelor AC și BC nu poate fi făcută direct.

0,5 PUNCTE

c. Se desprinde hârtia de pe cilindru

0.25 PUNCTE

- Masurarea cu rigla a lungimii arcelor CA și CB cărora le corespund la centru unghiurile 2α și respectiv 2β . 0.25 PUNCTE

- Masurarea cu rigla a diametrului $D = 2R$ al cercului. 0.25 PUNCTE

- Exprimarea unghiurilor în grade și/sau în radiani
$$\alpha_{\text{rad}} = \text{arc } AC / D,$$
$$\beta_{\text{rad}} = \text{arc } BC / D.$$
$$\alpha_{\text{grade}} = (180 / \pi) \alpha_{\text{rad}},$$
$$\beta_{\text{grade}} = (180 / \pi) \beta_{\text{rad}}.$$
0.25 PUNCTE

- Scrierea datelor experimentale într-un tabel adecvat 0.25 PUNCTE

d. Se calculează indicele de refracție n al lichidului făcând raportul $\sin \alpha / \sin \beta$, cu α și β exprimate fie în radiani, fie în grade. Se efectuează mai multe determinări pentru diferite valori ale unghiului de incidență α și se calculează indicele de refracție mediu. 0.5 PUNCTE

- e. Precizarea surselor de erori
1. Grosimea finită a peretelui vasului cilindric;
  2. Imprecizii la localizarea punctelor A, B și C și la măsurarea lungimii arcelor AC și BC;
  3. Menținerea aceleiași valori pentru unghiul de incidență (α) când raza laser trece pe deasupra și, apoi, pe dedesubtul suprafeței libere a lichidului din vas (când se produce refracție).
  4. Alte surse de eroare rezonabil identificabile 0.5 PUNCTE

TOTAL B

6 PUNCTE

Prof. Univ. Dr. Uliu Florea
Facultatea de Fizică, Universitatea din Craiova

LUCRAREA „C”

a. - Identificarea situației particulare și anume cazul în care unghiul de incidență i este egal cu unghiul refringent A al prisme $i = A$ 1 PUNCT

- Scrierea formulei generale a prisme, a legilor refractiei la intrarea și iesirea razei din prisma, a relației generale dintre unghiurile interne

$$\delta = i + i' - A \text{ și rezultă } \delta = i'$$

$$\sin i = n \sin r$$

$$\sin i' = n \sin r'$$

$$r + r' = A$$

0.5 PUNCTE

- Prelucrarea formulelor în cazul particular menționat

$$\sin i' = \underline{\sin \delta} = n \sin r' = n \sin(A - r) = n[\sin A \cos r - \sin r \cos A],$$

$$\underline{\sin r} = (1/n) \sin i = (1/n) \sin A .$$

$$\cos r = \sqrt{1 - \sin^2 r}$$

$$\sin \delta = n \left[\sin A \sqrt{1 - \frac{1}{n^2} \sin^2 A} - \frac{1}{n} \sin A \cos A \right] = \sin A \sqrt{n^2 - \sin^2 A} - \sin A \cos A .$$

1 PUNCT

- Explicitarea expresiei pentru n

$$n^2 = \sin^2 A + \left(\frac{\sin \delta}{\sin A} + \cos A \right)^2 = \sin^2 A + \cos^2 A + 2 \sin \delta \operatorname{ctg} A + \frac{\sin^2 \delta}{\sin^2 A} =$$

$$= 1 + 2 \sin \delta \operatorname{ctg} A + \left(\frac{\sin \delta}{\sin A} \right)^2$$

În membrul drept se adaugă și se scade termenul $(\sin \delta \operatorname{ctg} A)^2$

$$\text{Se obține } n = \sqrt{\sin^2 \delta + (1 + \sin \delta \operatorname{ctg} A)^2}$$

0.5 PUNCTE

b. Descrierea metodei experimentale propuse

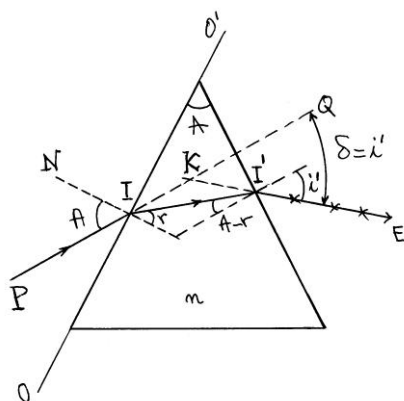
- Se așază prisma pe coala de hârtie și cu creionul se trasează cât mai precis conturul său (adică cel al unei secțiuni principale);

Cu raportorul se măsoară cu precizie unghiul refringent A ;

0.5 PUNCTE

- Realizarea schemei (mersul razei de lumina prin prisma pentru situația aleasă)

0.5 PUNCTE

- Se trasează pe coala de hârtie o linie dreaptă OO' , pe care, în zona mediană, se alege un punct I . Folosind raportorul și echerul se ridică normala NI (perpendiculară în I pe dreapta OO') și se trasează pe coala de hârtie o direcție PI astfel încât unghiul NIP să fie egal cu unghiul refringent A . Notăm cu Q celălalt capăt al dreptei PI prelungite.

0.5 PUNCTE

- Se asează prisma cu fața de intrare pe dreapta OO' și laserul pointer pe direcția PI .

0.25 PUNCTE

- Raza laser traversează prisma pe drumul $PII'E$. Direcția razei emergente $I'E$ se localizează atent, pe coala de hârtie, cu creionul ascuțit, prin punctul I' și încă un punct sau, mai bine, prin cel puțin două puncte de pe traiectul vizibil al razei. Prin aceste puncte se trasează dreapta EI' care se prelungește până la intersecția sa, în K , cu prelungirea IQ a razei incidente.

0.5 PUNCTE

- Intre KQ și KE se măsoară cu raportorul unghiul de deviație δ .

0.5 PUNCTE

- Valorile măsurate ale lui A și δ se introduc în formula

$$n = \sqrt{\sin^2 \delta + (1 + \sin \delta \cdot \text{ctg} A)^2}$$

și se calculează indicele de refracție n al prisme

0.25 PUNCTE

TOTAL C	6 PUNCTE
Oficiu	2 PUNCTE

TOTAL	20 PUNCTE
-------	-----------

Prof. Univ. Dr. Uliu Florea
Facultatea de Fizică, Universitatea din Craiova